

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV. }

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цена му е за три месеца 4 цванцика.

} № 42.

ПУТНИЧКА ПИСМА.

Паризъ — Януар. 1848 год.

Изъ тихи и скровити места швайцеске, бацила ме е моя судбина у ову вѣчну вреву. Ево ме у Паризу — у оной волшебной вароши: гди е свако савршенство, и добро и зло, себи обиталиште изабрало; у оной вароши, гди се путникъ зауставља, да у миниатюри види целу вселену. Съ последњимъ даномъ прошле године, пенюћи се на брегъ Юри, обзирао самъ се последњи путъ на Генѣъ и на нѣгово лепо езеро. На врѣу тога брега при улазку у Француску, видіо самъ на лево онѣй знаменитый градъ, што га сада краљ Луи-Филипъ зида.

Путовали смо и дано и ноћу. Зима е несносна была. На свакој штаціи мећали смо око насъ пуне бутелѣ вруће воде, но ипакъ слабо намъ е поможено было. У Дижону остао самъ само еданъ данъ. Одатле, кадъ смо у Шампаньске долине наступили, было е много топлие и снега нигди нисмо могли видити. Наша тешка кола тутњила су кроза оне лепе винограде, кои целомъ свету даю тако лепогъ вина. Возећи се крозъ та поля, мыслио самъ на легионе римляна, и на баталіоне Наполеонове, кои су овуда негда пролазили — юрили и бежали. На едномъ месту ишли смо у подруме и гледали хиляде шампаньскій бутеля кое су све пуне были, и спремљне да се растуре у цео светъ. Мы смо одъ Дижона побацили бутелѣ съ врућомъ водомъ, и свакој е путникъ одъ штаціе до штаціе меняо шампаньске бутелѣ: кое су заиста болѣ угревале одъ оны бутеля съ врућомъ водомъ. И кои бы путникъ туда прошао, и кући се вратио, а да неможе казати, да е у шампаньскомъ предѣлу, піо шампаньскогъ вина.

Сунце четвртогъ дана смири се. Све што смо путемъ сретали и стизали, опоминяло насъ е да се прикучуемо той великой вароши. Паризъ е јоштъ далеко био. Конѣи су непрестано у великомъ трку ишли, а мы свы путници у колима дремали смо, као ионы прошли ноћи. На едан-путъ необична нека светлостъ удари крозъ прозоре наши кола, и кола после неколико минута стану. Кондуктеръ сађе на землю, еданъ путникъ упита га: како се зове то село? — „Паризъ!“ одговори кондуктеръ.

Петъ сати после повоћи было е, кадъ смо крозъ капию у Паризъ ушли. У колима су была јоштъ двојица

изъ Швайцеске, кои су првый путъ сада у Паризъ улазили. Мы смо гледали крозъ прозоре, а други продужили су свое спаванѣ мирно. Мы смо любопытливо гледали али ништа осимъ высоки кућа, и честы фенѣра, нисмо могли видити. Зима е яка была. Нигди никога ни смо на улицама сретали. Паризъ спава. Дуго смо се возили крозъ ове пuste улице. Неможе човекъ себи представити, каква страовита чувства обузимаю онога путника кои е читао историю *революціе французске и тайне Париза*, и кои у то мртво доба ноћи улази у ту велику варошь, подъ којомъ вѣчный Вулканъ тиня.

У гостионици гди е делижанць стао, провео самъ три дана одмараюћи се: ерѣ самъ радъ био да надокнадимъ оне три у колима непреспаване ноћи. За та три дана нигди нисамъ хтео да се макнемъ. Изъ мое собе крозъ прозоре гледао самъ често на улицу. Све ми се чинило познато. Ко е у многолюдномъ Бечу и Берлину живіо тай се заиста неће у Паризу сбунити. Имао самъ препоруку и писма на едногъ генѣскогъ могъ приятеля г. Пенара, кои е медецину учио. Нѣга наћемъ по адресу, и преселимъ се одма у гостионицу „Хотелъ британикъ“ гди е онъ седіо; и врло ми е мило было да е ту гостионицу еданъ Швайцераць држао. Та е гостионица близу школе лекарске, и Сорбоне, гди самъ одма почео слушати предаваня. Овде има јоште 10—12 Срба и неколико Бугара, но међу којима нисамъ ни едногъ познанника имао, и съ којима самъ се текъ после 15 дана нашао и састао. О њима нећу ништа овде говорити. Они су такви люди, кои ће о себи у свомъ животу, дѣлима своимъ достоиніе, него што бы я овде могао, говорити.

Она прва три дана, провео самъ непрестано гледећи и учећи планъ Париза — и читаюћи едну лепу малу книжицу о знаменитостима Париза. Тако, да кадъ самъ после корачію на улицу, Паризъ био ми е са свимъ познать.

Сады съ богомъ! изъ овако лепе и велике вароши, немогу се велика писма писати. То бы се звало губити време. Место моя писама, читай ове спомене, са којима самъ се я првы дана могъ овде долазка радо забавляю, и кое ти прерађене шилѣмъ.

(Спомени изъ Париза.)

Кадъ у лепо пролећно или зимно вече улазите у ову грдну варошь, а особито кадъ улазите крозъ лѣпу капию, коя васъ води у краљицу престолны европски

варошій, онда васъ обузме нѣка надежда великогъ и величественогъ позорія, надежда, коя и неотце обузме цѣло вашъ духъ. Еданъ лѣпъ, пескомъ посутъ путь води васъ изъ села Нельи, кралѣвскогъ дворца, у булоньску шумицу, прекрасный састанакъ свію богатираца, — а изъ шумице къ триумфалномъ своду, къ гомили на славу опоминяюћи каменя, а одавде на пѣяцу слоге, гди стои великій обелискъ, измежу две памети достойне чесме. Ова пѣяца, коя е носила толика имена: пѣяца Луй XV; пѣяца революціе; пѣяца слоге; на коіой се налазе колосалне штатуе, овдѣ, одъ овогъ сайногъ простора, почи нѣ се Паризъ. Улазите дакле полагаю, сматрайте, дивите се.

Но не останимо на пѣяци слоге, прођимо на ново крозь дугачко шеталиште Елисейски поля и повратимо се у дворцацъ Нельи. Боже мой! ето Париза у цѣлой своіой слави! Она кућа тамо доле, скромно лежећа на обали, измежу два острова, оно е увеселителный дворцацъ Луй Филипа, краля французскогъ. У овимъ тако скромнымъ зидовима, у овимъ тихимъ баштама бадава ћете тражити свѣтлость круне, тамо ћете само наћи отца фамиліе, кои се одмара одъ дневны државны послова и при правла за сутрашнѣ послове.

Пре неколико година кралѣва породица уживала е цѣло повѣренѣ народа; често се виђала по шеталишту Елисейски поля велика кралѣвска кола, сасвимъ подобна грађанскимъ каруцама, у којима су сви Французи еднаки као предъ закономъ. У овимъ дугачкимъ грађанскимъ колима сѣдили су краль и нѣгова супруга и сестра и нѣгова четири сына и три лѣпе младе кћери и неколико вѣрны пріятели, сви пуни умилне радости. Коньи су ишли у касу, изъ палате Тилѣрія у дворцацъ Нельи. Ту нѣ было никакве гарде, никакве пратиѣ воєне; ко е хтѣо, поздравляю е *срѣху Француске*. Само, по добромъ кралѣвомъ расположено духа, по нѣговомъ смешећемъ се лицу, видло се, да е онъ быо срећанъ и да се поносио съ овимъ грађанскимъ поступаћемъ.

Кадкадъ поредъ пута, кои води у Нельи, еданъ лепъ чамацъ, пуни дѣце и младе госпои, ишао е визъ рѣку Сену; странацъ, кои е гледао течай воде и овай чамацъ, кои е слушао многогласне поздраве: „живили,“ морао е мыслити, да се у овомъ чамцу налази кралѣвска фамилія.

Кадкадъ у средъ зидара, кои множина послуе у кралѣвскимъ зданіама, смотрите едногъ крупногъ човѣка, кои е ишао тамо амо, са штапомъ у руци, кои е прегледао планове и поправляю, полагаю се пеняю на мердевине; питали бы онда, да ли е то г. Фонтенъ, кралѣв архитехтъ. Но на то бы вамъ се одговорило, да е то самъ краль, найревностній архитехтъ у кралѣвству. Само гледаюћи, како онъ едно похвалюе, а друго куди, како онъ подстрекава и показуе дѣлаоцима, лако е заиста познати онога, кои е спасао и поновіо Верзалъ, лѣпый дворцацъ старіе линіе Бурбона, кои е улѣпшао дворъ Фонтенбло, умилно мѣсто пребиваня цара Наполеона. Онъ е можебыти единый, кои е найвише быо заузетъ за лѣпа и велика зданія, кое е требало довршити и спасти одъ развалина; онъ е наравный покровитель оны зидина; на кои улѣпшаванѣ и довршиванѣ радило е свако правительство, безъ да ѿ е икадъ довршило. То су были мирни часови

краля Луи Филипа, ако е игда имао мирне часове. Заиста е онъ быо роћенъ, да проводи двострукъ животъ, кралѣвскій и грађанскій; то су была нѣгова увеселѣня.

У овомъ дворцу у Нельи нећете наћи величественость покућства, кое е просто, неће вамъ се толико допасти величина и лепота баштій, и они лепи зелени острови, кои окружаваю дворцацъ, као стража; но найвише ће се срца коснути спомени оца и матере ове кралѣвске фамиліе, — намалани образци сынова и кћерій у нѣiovомъ дѣтинству, у младости, — наймиліе кнѣиге, кое се често читаю, пуне намалани спомена, — кралѣвскій кабинетъ, гди на асталу стоє толики државни послови! — А найвише ће вамъ се допасти у кралѣвичиномъ кабинету о дувару высеће школске награде, кое су нѣна дѣца при школскимъ испитима подобіяла.

Нельскій мостъ преко рѣке Сене лежи измежу острова, кои окружаваю кралѣве баште. Кадъ прећете преко тогъ моста, онда се већ умалюю увеселителне куће. Ту се започиню баштице. — Паризія е великій любитель польскій увеселѣня и найрадѣ има, кадъ се она могу наћи близу обиталишта. Одъ како е онъ увидіо, да се революціе сврше за 24 сата, неиде радо далеко одъ своє вароши, само е у толикомъ степену нѣговъ страхъ, да неће наћи, при своемъ повратку, оно правленіе, кое е у Паризу оставіо. Одма иза вароши доћете у булоньску шумицу. Цѣло лѣпый Паризъ излази у каруцама изъ вароши у ову шумицу. Какви ту нема кола, коня, каруца, одѣла и лица. Све госпоє, младе и старе, лѣпъ свѣтъ састає се у овой пространой умиллой шумици; сви люди, и стари и млади, министри, кои су осѣдили у политики и сви и найотмѣнни грађани и высокая аристократія шетаю се у болоньской шумици, на коню, у каруци, касомъ, коракомъ или у трку; сви су трчали, као кадъ птица лети. А я новъ дошелацъ, гледао самъ, да погодимъ и упознамъ ове тайне страсти. Я самъ хтѣо познати сву ову лению радность, све ове у леньости явне желѣ; я бы све нѣи радо слушао, како се шале и смѣю, чему се надаю, чега се бою, шта желе, а шта проклиню. Но ко ће трчати за толикимъ свѣтомъ, кои лети у томъ простору и кои се изгуби у безконечности? Люди мысле на свое конѣ, жене на лѣпоту свогъ лица, на свое одѣло. Тако они проводе свой животъ, еданъ другогъ гледаюћи, гди долази и одлази.

Нѣколико корака одъ булоньске шумице доће се до триумфалногъ свода. Ово е найвећій сводъ на свѣту кои е ту зато и поставлѣнъ, да слави пайвеће триумфе исторіе; онъ диже свою младу главу тако високо, као и найстарій брегъ, кои е преживіо толике бурѣ.

(продужиће се.)

ЖЕ Љ Љ НА МОРУ.

(Приповѣдка едногъ енглезкогъ офицера.)

Има одъ онда већ двадесетъ и неколико година, кадъ мене, бавећегъ се съ моимъ полкомъ у восточной Индіи, болестъ принуди да се у отечество вратимъ; па како ни една велика лађа у то време нѣ была, коя бы у Енглезску пловила, то я принућенъ будемъ на одномъ во-

индiйскомъ манѣмъ броду на море навезти се. Бродови дружба восточноиндiйске трговине нису у оно време тако добро людма снабдѣвени као садъ па и онай старый бродиѣ, на комъ самъ се я возио, было е заиста правый „жалостный пловацъ“ као што су бродари такве лаѣе обично звали; тако, да смо врло полако напредовали, и да е и воде за пиѣе, кою смо на броду и мали, веѣъ почело умалевати се и нестаяти. Гледали смо да до когъ прибрежiя доѣемо, но непрестани противни вѣтрови све су насъ выше одъ брега одбiали, и на нашу велику несреѣу погрѣшимо путь къ острову „свете Блене“ и заиста као да е нека несреѣна судба за насъ одреѣена была, ерѣ готово сваки ударъ вѣтра нешто е одъ брода са собомъ одвлачiо; готово ни едно вѣтрило ни намъ у целости остало; сва у приправности наодеѣа се платна и закрпе веѣъ су потрошена была; и врло мало се iоштѣ веселы лица на броду видити могло.

У томъ станю приближимо се мы Екватору, и то у месецу Марту, у време кадъ сунце небо на две равне части дели; слѣдовательно кадъ намъ башъ надъ главои стои. Ту смо лежали готово три неделѣ; повадшто су тихи вараѣни ветрови насъ посѣђавали, но найвише смо были сасвимъ безъ ветра, и стаяли смо као каква влада или као великий мртвачкiй сандукъ на пучини морской. Смртъ е страшна опустошена на броду чинила. Свега насъ е было, кадъ смо се изъ пристаништа Мадраскогъ кренули око 250 душа, одъ кои е више одъ половине войника и ранѣны было; двадесетъ до тридесетъ путника са нѣювы петнаесторо деце, са своимъ дадиляма; па ипакъ ни е дана было, кадъ по неколико мртваца у дубину мора бачено ни е. То е заиста жалостно появѣиѣ было!

Вруѣина сунчана была е несносима; гореѣиѣ зраца падали су намъ управо на темена; Шкорбуѣъ чинила е найвеѣа опустошена измеѣу насъ; а само смо по едну литру воде на данъ добiали. Готово сваки морнаръ изкусiо е, шта значи дуготраѣа тишина ветра, алъ iоштѣ ни еданъ ни е донде изкусiо, како су ужасне муке жеѣи, и нѣина слѣдства. О како се жельно пазило на сваки ветриѣ, кои бы преко гладѣе, огледалу подобне морске површине пирiо, и по истой мале таласиѣе правiо! Како су оштро свакога погледи управляи на облакъ кои бы кишу предсказивао, и кадъ бы иста падала, како е сваки радо и найманѣ парченце платна разширивао, да сваку капльицу драгоцѣногъ пиѣа тогъ ухвати. Мараме, кошулѣ, чаршави, — све се то вешало на средъ брода, тако да бы као левакъ изгледало, крозъ кога е киша у едно буре скуплати се могла. На овай начинъ добѣемо по нешто воде. Често самъ я, за време ноѣне магле везивао мою мараму за четири кокошиня кафеза, и метнувши у средину тана изъ пушке, да бы се вода на среду сливала, легао самъ на леѣа тако да бы ми уста башъ подъ средину мараме дошла, и тако самъ мой сувый грклянь по коiомъ капльицомъ ладiо, или самъ мараму онако мокру на изгорелый языкъ мой меѣао. — Я кажемъ, оно е заиста жалостный появѣъ быо; но на честь свио путника буди речено, да деца нису жеѣи трпила. Нѣима смо давали воде. Сиротна мала она створена была су весела, и чудила су се што смо мы сви тако жалостни; быяше еданъ великодушный дечко меѣу нѣима, сынъ еднoгъ поручика у служби индiйскогъ дружба, было му

е 12 година, и опазiо е положенѣ у комъ се мы налази-мо; звао се *Архибалдъ Диксонъ* и имао е две сестре, една одъ 7 а друга одъ 9 година, кое су га, збогъ воспитания у Европу пратиле. Архибалдъ ни е дао, да нѣгове сестре у чему годъ, што бы иѣмъ онѣ набавити могао оскудицу трпе, и кадъ бы какавъ сладкiй залoгаи нѣюву жеѣъ умножiо, лишавао се радiе онѣ самъ найвеѣе частнi свое потребне воде за пиѣе, само да небы она жеѣа ду трпила. И дадилѣ су указивале найвеѣе прiятельство за свое повѣрене иѣмъ питомце, и мы смо неко време были поштеѣени одъ тога, да негледамо бацаиѣ мртвы остатака деце у море. Но данъ по данъ е пролазио, а воде намъ е непрестано нестаяло; ни еданъ залoгаи свѣжегъ мяса нисмо више имали, ерѣ е сва животиня веѣъ поклана была, а слано месо само е муке жеѣи умножавало, многи су се у свое висеѣе крете склонили, гди су иѣ душе у тишини оставляле; другi су пили многу слану воду (морску) па су у беснило долазили, тако да бы зла починити могли да иѣмъ е снага остала была. Iоштѣ се опомнѣмъ двоице, кои су у едномъ реду у своимъ висеѣимъ крете лежали, еднoгъ одъ нѣи звали су „С о п о м ѣ“ а нѣговъ другъ проводiо е непрестано опоре шале съ нѣиме. Сироме Сопъ быо е врло слабъ, па му ни е могао ни одговарати, а онай га е за то, што тако дуго живи найнемилосерднiе грдiо, изговарао е страшне псовке и клетве, а кадъ га смртъ избави муке, кою е трпио, радостно беснило нѣговогъ друга ни е имало границе; са ужасомъ чуо се нѣговъ страшный смѣи, кадъ е старогъ вѣтрилара момакъ, ону крпу, у коiой е мртвацъ лежао, сашивао, да е у море бацаи. Ахъ! сироме, на сатъ после тога, истiй онай момакъ и нѣму е ту исту услугу учинiо. И они буду заедно у истый гробъ бачени. Премда мое собствено срце ни е никадъ подъ споляшнѣимъ буряма клонудо, и премда самъ я при свачему добру страну сматрао, ипакъ немогу лагати; да е често очаянѣ и у мою се душу увуѣи хѣло и появляюѣу се надежду угушити прегнало.

Напоследку добѣемо нешто ячегъ вѣтра, кои ѣе насъ као што смо мислили изъ овы безвѣтрены степена ширине известнi; но као да су се и сами вѣтрови противъ насъ заклели были; ерѣ после два дана буде и овай ветаръ противанъ и слабъ, и тако наша очекиваня и надежде сасвимъ изчезну. Садъ намъ се само по 10 драма воде на данъ раздѣльивало; они, кои су се умели уздржавати само су мало, или ништа одъ тврде и слане ране ели; но и надувеныи языкъ и скупльнѣи грклянь нису такоѣе дозволявали да се человекъ прееде. Меѣутимъ еданъ случай, чудновати него сви осталии, догоди се, кои доказуе, да ни самъ страхъ смрти, и то смрти одъ найужаснiегъ начиня т. е. одъ жеѣи, нема силе надъ лакомымъ духомъ. Еданъ путникъ имаѣаше слугу, родомъ Ерменина и врло тихогъ и мирногъ человека; но чезня за новцемъ тако е кодъ нѣга яка была, да е онѣ сваки данъ по велику часть определене му воде уштеѣивао, и за велику суму новаца у злату, еднoй госпи продавао. Стваръ се ова дозна; сваки га се клонiо, и кадъ бы га кои срео, то бы найвеѣе грднѣ было, особито одъ бродара. Мало дана затымъ умре, и новцы нѣгови буду за нѣимъ у море бачени, то е заиста будаласто было, ерѣ исти су се новцы могли еднoй госпи повратити, или се на какво благодѣтельно дѣло употребити; но неки старецъ на броду, когъ су сви

прости, збогъ нѣговогъ суевѣрія почитовали, рекне; да ти новцы нису ништа друго већ „крвни новцы“ и тако буду исти тамо остављени гди човеческе руке недопиру.

Умиранѣ люди на броду и бацанѣ нѣовы тѣлеса у море, нѣ ништа необично было на мору; смртъ пакъ какве женске проузроковала бы увекъ велику жалость. Тако е была една млада удовица, коє е мужъ збогъ зле климе умрѣо, и коя е у отечество свое враћала се, была е богата, любведостойна и лепа. Али ни нѣна тѣлесна лепота, ни душевна редкостъ, нису могле странну ону опустошительку — смртъ — задржати да се и нѣой неприближи. Она умре одъ стра; и кадъ се нѣно лепо тѣло у море спусти и вода се надъ нѣимъ опетъ састави као што е и была, онда ни едно око нѣ суво остало. И заиста намъ се учини, као да е свака надежда съ нѣомъ саранѣна. Сирома Архивалдъ Диксонъ, было е великій любимацъ господ Фентонъ, па нѣнъ губитацъ падне на нѣво млада срце тако тешко, да се, премда се онъ за любовь свои сестара юначкѣй држао, ипакъ после неколико дана море опетъ отвори и нѣгово се млада тѣло са млогимъ већ жертвама састане, коє е нешто море већ донде прождрало было! Но исти дана дође намъ добаръ и свѣжъ ветаръ, кои помогне жалостна упечатљѣна изгладити коя су на ядне морнаре учинѣна. Ветаръ е непрестано траао; и мы смо пловили западнимъ островима, но врло смо полако напредовали, и наново смо се плашили, да намъ последня помоћ пресанути неће, пре негъ што свѣже воде добиемо.

(продужиће се.)

ДОМАЊИЙ ТЕАТЕРЪ.

Колшій. А гди сте были тако доцканъ?

Господињ. Быо самъ у свету.

Колшій. То я неразумемъ.

Господињ. Да богме да неразумешъ, ербо я говоримъ философически. Философи кажу да е светъ комендѣ; а я самъ быо данасъ у комендѣ, слѣдователно быо самъ у свету.

Колшій. Пре неколико дана играно е на ползу сиротинѣ, да-ли е колико прихода было?

Господињ. Было е толико прихода, да сиротина треба јоштъ да доплати, за трошкове кои су око тога представленія учинѣни.

МРВНЦЕ

(Телеграфске депеше.)

(У Крагуевцу предадо 20. Маа после подне, у Београдъ приспѣло 20. Маа пре подне.)

(Првогъ београдскогъ трешнѣи.)

„Данасъ у неколико сати и 7½ минута, приспѣле су овде две котарице трешаня, коє самъ я одма одкупио по 94. паре, и већ самъ разпродоа 7. ока по 3. гроша. О чему васъ извѣштавамъ да се умете управљати. (Првый трешнаръ крагуевачкѣй.)

(Одговоръ.) Цена трешаня овде е већ на 70. пара спала. Осимъ те трговине, я самъ обратио вниманѣ и на важнѣ ствари. И тако почео самъ заедно съ трешнѣма и лукъ и салату носити и продавати о чему васъ извѣштавамъ. (Првый београдскѣй црно-бело-луко-салато-трешнѣопродавацъ.)

— У Витембергу показую путницѣма комадиће одъ Лутерове чаше, коіомъ е онъ обично пио. Она е остала одъ Лутера читава и чувана е за споменъ. Великѣй Петаръ кадъ е долазио у Витембергъ, покажу му ту чашу; и онъ замоли да му е поклоне да носи у Русію. Но Нѣмцы се извине да никако немогу то учинити, ербо тай споменъ одъ Лутера сматраю као неку светиню. Кадъ види великѣй Петаръ да му никако ту чашу недаду, а онъ е потегне о каменъ те разбіє. И тако сада у онѣмъ комадићима леже две знаменитости, прво што е Лутеръ изъ те чаше пио, а друго што е великѣй Петаръ исту чашу у своимъ рукама држао и разбіо.

— Еданъ ѣакъ дође у єдну меану и запыта меанцию: „могу-ли я овде вечерати и преноћити, за мое повеце?“ „Можете, како не-бы могли“ одговори меанция, и ѣакъ се врло добро прочасти, и кадъ му сутра меанция изнесе рачунъ, покаже онъ меанци 4 крайцаре говорећи: „то су мои новцы!“

— Славна певачица Ени Линдъ кадъ е у Лондону певала, добила е одъ театра плате месечно 70 хиљада талира.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Неке новине поговараю да ће се войска немачки саюзны држава скоро почети прикупљати.

— Царъ Наполеонъ послує самъ собомъ одъ некогъ доба на военѣмъ плановѣма. По 8 сати на данъ сѣди онъ и ради у своемъ кабинету, гди нико несме приступити; само кадъ каква телеграфска депеша изъ Крима дође, остави онъ одма своей посао, и пре свою прочита депешу.

— Као што новине гласе саюзне войске у Криму има: 120 хил. Француза, 30 хил. Енглеза, 15 хил. Пьемонтезаца, 35 хил. Турака, 10 хил. Египћана, свега дакле 210 хиљада войника. Одъ ове целе войске, по новомъ военомъ плану оста ће 80 хил. предъ Севастопольомъ, а 130 хил. отисну ће се да се у унутрашности Крима съ Русима туку. Саюзници ради су овѣмъ новымъ планомъ, да Севастополь одъ Симферополя одсеку, и по томъ да све Русе найпре изъ целогъ Крима изтераю, па онда да се поврате да безъ сваке муке Севастополь заузму.

— На источномъ мору енглеска флота стигла е подъ Реваль.

— Нѣ истина оно, што су неке новине говориле, да се збогъ наступивше врућине куга на Криму появила.

Одгонетке: Сврака. — Кокошь кадъ снесе яє. — Саонице. — Чешаль. — Опона на яету.

Течай новаца: сребро 128½; дукати по 5 фор. 54 фр ср. за банке.